

Către: **Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților**
Bucuresti, Calea Floreasca nr. 202, sector 1

În atenția: **D-nei Președinte Ingrid ZAAROUR**

CC: **D-lui Vicepreședinte Theodor NICOLESCU**

CC: **D-lui Vicepreședinte Remus BACIU**

CC: **D-lui Vicepreședinte Mihnea Remus IUORAS**

Ref.: **Raport de activitate ANRP pe anul 2007**

Stimată Doamnă Președinte Ingrid ZAAROUR,

Am citit cu interes raportul de activitate al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților pe anul 2007, semnat de Dumneavoastră. Suntem conștienți de complexitatea activității de retrocedare și de faptul că Dumneavoastră și personalul instituției pe care o conduceți faceți eforturi pentru a obține rezultate meritorii.

Vă rugăm să ne permiteți să vă comunicăm punctul nostru de vedere referitor la activitatea A.N.R.P. din ultimii 2 ani, formulat cu scopul de a identifica constructiv probleme, soluții, direcții de acțiune și obiective concrete, în vederea urgentării activității de retrocedare.

A. În ceea ce privește stadiul procedurii de acordare a despăgubirilor in materia Legii nr. 10/2001:

1. în anul 2007 au fost înaintate spre soluționare Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor 20.378 dosare de retrocedare, adică numai 71% față de cele 28.622 dosare înaintate în anul 2006 (cifra preluată din Raportul de activitate ANRP pe anul 2006);
2. numărul de notificări soluționate la nivelul întregii țări în 2007 a fost de 24.500 adică 94% față de cele aproximativ 26.200 notificări soluționate în anul 2006;
3. Corpul de control al A.N.R.P. a aplicat în anul 2007 contravenții de 138.000 lei, adică 5% din valoarea contravențiilor aplicate în 2006 de 2.689.000 lei (cifra preluată din Raportul de activitate ANRP pe anul 2006). Valoare medie a contravențiilor aplicate pe Legea 10/2001, în 2007, a fost de 2.420 lei, adică 19% din valoarea medie a contravențiilor aplicate, tot în 2007, în domeniul restituirii proprietăților funciare, care a fost de 12.500 lei;

4. s-au emis titluri de despăgubire într-un număr de 3.071 dosare, din cele 49.000 dosare înregistrate la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, ce așteaptă soluționarea;
5. în ritmul mediu de emiteră a 3.000 titluri de despăgubire pe an, realizat în perioada 2006-2007, va mai dura 40 de ani soluționarea celor aproximativ 120.000 dosare pe Legea 10/2001, ce preconizăm că vor fi înregistrate în total la A.N.R.P.;
6. notificările respinse reprezintă 37% din total dispoziții emise, o pondere foarte mare în contextul în care legislația în vigoare prevede soluționarea dosarului de retrocedare numai după ce notificatorul îl completează cu toate actele disponibile; Remarcăm totuși aspectul pozitiv că ponderea notificărilor respinse a scăzut față de 2006, când reprezentau 39% din dispozițiile date.

Din A.1., A.2., A.3. și A.4., rezultă că, deși evident activitatea de soluționare a notificărilor în baza Legii 10 a scăzut în 2007 față de 2006 (fapt ce reprezintă o încălcare a prevederilor legislative în vigoare, ce solicită imperativ urgentarea retrocedării), Corpul de control al A.N.R.P. a aplicat în 2007 contravenții nesemnificative față de cele din 2006 sau față de cele aplicate pe fond funciar. Singura explicație ar fi că această scădere a activității de retrocedare s-a făcut la recomandarea A.N.R.P., care, în acest context, a fost în imposibilitatea să aplice contravenții semnificative. Din A.5., această poziție are o logică, atâta timp cât Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor nu este în măsură să emită titluri de despăgubire într-un ritm adecvat încheierii activității de retrocedare într-un termen rezonabil (4-5 ani).

Un caz concret, în care compania noastră v-a solicitat să luați măsuri prin adresa 720.484/04 10.2007 (anexată, fără răspuns până la această dată) este Primăria Municipiului București. Numărul de notificări soluționate de această instituție în 2007 a fost de 1.897, reprezentând 85% din cele 2.179 dispoziții emise în 2006. În tot acest răstimp, la P.M.B. au existat între 50 și 200 dosare, completate de compania noastră, ce putea fi soluționate foarte ușor.

Referitor la cele 34.000 dosare în curs de soluționare la P.M.B., acestea se vor finaliza:

- în 30 de ani, în ritmul mediu realizat în ultimele 9 luni, de 120 dispoziții emise pe lună; în acest răstimp probabil vor muri toți notificatorii și copiii acestora;
- în 17 ani, în ritmul mediu de 2.000 dispoziții emise pe an, din 2006 și 2007; în acest răstimp probabil vor muri majoritatea notificărilor, neîmpăcați cu gândul că nu și-au obținut drepturile;
- în 5 ani, în ritmul mediu de 550 dosare/lună, posibil cu personalul disponibil în Colectivul P.M.B. pentru analizarea notificărilor formulate în temeiul legii nr. 10/2001; în acest răstimp, majoritatea notificărilor vor beneficia de reparația morală și materială cuvenită.

B. Referitor la aplicarea legislației din domeniul restituirii proprietății funciare:

1. numărul de cereri depuse pe Legea 247/2005 a crescut în 2007 la 814.000, adică 131% față de cele 620.000 cereri din Raportul de activitate A.N.R.P. pe anul 2006, chiar dacă în această perioadă nu se mai puteau depune noi cereri decât de către cei ce se încadrau în prevederile Legii nr. 193/2007;
2. 30.000 cereri sunt validate pentru despăgubiri, același număr ca în raportul din 2006, dar în suprafață mai mare (71.000 ha față de 60.000 ha). În același timp, cele 30.000 cereri validate pentru despăgubiri reprezintă mai puțin decât cele 33.500 de dosare transmise către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;
3. C.C.S.D. a aprobat 1.100 rapoarte de evaluare în baza cărora au fost emise titluri de despăgubire (cuantum valoric necunoscut);
4. 93.000 cereri au fost soluționate în 2007 de către comisiile județene de fond funciar;
5. cererile invalidate reprezintă 31% din cererile soluționate de către comisiile județene de fond funciar, reprezentând o pondere foarte mare față de reparația morală și materială pe care statul român vrea s-o facă prin Legile retrocedării. Remarcăm totuși aspectul pozitiv că ponderea cererilor invalidate a scăzut față de 2006, când reprezentau 33% din soluțiile date.

Din B.1. și B.2. rezultă o oarecare inconsistență a datelor furnizate prin rapoartele A.N.R.P. privind situația din domeniul fondului funciar.

Din B.3. rezultă că, în ritmul de emiteră a 1.100 titluri de despăgubire pe an realizat în 2007, va mai dura 90 de ani soluționarea celor aproximativ 100.000 dosare pe Legile fondului funciar, fără posibilitate de a fi soluționate în natură, ce preconizăm că vor fi înregistrate în total la A.N.R.P. Ar fi de interes public și cuantumul valoric aferent acestor 1.100 titluri de despăgubire.

Din B.4. rezultă că soluționarea celor 416.000 cereri în lucru pe fond funciar, existente la nivelul României, se poate finaliza în maxim 5 ani. Vă informăm totuși că, la nivelul sectoarelor Municipiului București, activitatea de aplicare a Legilor fondului funciar este mult întârziată. Deși Primăriile de sector nu fac publice datele privind stadiul soluționării cererilor pe fond funciar, estimăm că în ritmul actual vor finaliza această activitate în mai mult de 10 ani.

C. Retrocedarea imobilelor care au aparținut cultelor religioase:

1. numărul de cereri depuse a crescut în 2007 la 14.814, adică 101% față de cele 14.716 cereri (sau 14.703 cereri, număr obținut prin însumarea structurii prezentate) din Raportul de activitate A.N.R.P. pe anul 2006
2. în anul 2007 s-au soluționat 774 cereri de retrocedare, reprezentând 62% din cele 1.255 cereri soluționate în anul 2006;

Din C.1. rezultă o oarecare inconsistență a datelor furnizate prin rapoartele A.N.R.P. privind situația din domeniul imobilelor care au aparținut cultelor religioase.

Din C.2. rezultă că soluționarea celor 11.885 cereri în lucru pe imobilele care au aparținut cultelor religioase, existente la nivelul României, se poate finaliza, în ritmul mediu de 1.000 soluții / an, în circa 12 ani.

Privind retrocedarea imobilelor care au aparținut cultelor religioase, din rapoartele A.N.R.P. lipsesc datele statistice, inclusiv numărul de decizii reprezentând titluri de despăgubire și cuantumul total al acestora.

D. Referitor la retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România (O.U.G. 83/1999), acestea se referă la un număr restrâns de dosare, motiv pentru care am considerat că nu este cazul unei analize mai detaliate. Situațiile sesizate în aplicarea actelor normative menționate mai sus se regăsesc și aici: ritmul de soluționare este în scădere față de anul anterior (85 soluții în 2007, față de 127 în 2006), se prevăd foarte multe soluții de respingere (dosare incomplete), durata de finalizare a retrocedării, în ritmul mediu realizat în perioada 2006-2007, este de circa 20 ani.

E. Referitor la stadiul aplicării Legii nr.290/2003, anul 2007 a reprezentat un progres important față de 2006:

1. numărul de dosare soluționate în 2007 a crescut la 2.027, adică 283% față de cele 717 soluționate în 2006 (cifra preluată din Raportul de activitate ANRP pe anul 2006)
2. plățile efectuate către beneficiari au crescut la 52.911.909 lei, adică 362% față de cei 14.611.791 lei plătiți în 2006;
3. proporția hotărârilor de respingere este 30% din hotărârile date, o pondere foarte mare față de reparația morală și materială pe care statul român vrea s-o facă prin Legile retrocedării.

Din E.2. rezultă că soluționarea celor 15.000 dosare în lucru pe Legea nr. 290/2003, se poate finaliza, în ritmul mediu de 2.000 soluții / an, în circa 8 ani.

F. Referitor la stadiul aplicării Legii nr. 9/1998, anul 2007 a reprezentat un progres față de 2006:

1. numărul de dosare soluționate anual a crescut la 2.410, adică 125% față de cele 1.926 soluționate în 2006 (cifra preluată din Raportul de activitate ANRP pe anul 2006)
2. proporția dosarelor invalidate din total dosare soluționate a scăzut sub 20%, față de 26% în 2006;
3. plățile efectuate către beneficiari au crescut la 150.000.000 lei, adică 118% față de cei 127.215.000 lei plătiți în 2006;

Din lipsa numărului total exact de dosare în baza Legii nr. 9/1998 (probabil 14.000 dosare), putem doar estima că soluționarea acestora va dura, în ritmul actual, circa 5 ani.

Aceste ultime două exemple arată că, deși activitatea de retrocedare este nesatisfăcătoare pe ansamblu (mult întârziată și în scădere ca ritm mediu de soluționare), **se pot face progrese rapide și se pot obține imediat rezultate meritorii.**

Vă rugăm să ne permiteți să facem următoarele propuneri de îmbunătățire a activității A.N.R.P. în scopul urgentării activității de retrocedare. Propunerile pleacă de la direcțiile de acțiune A.N.R.P. pentru anul 2008, pe care le concretizează. Soluția propusă de noi înseamnă **obiective clare și o mai bună organizare**. Vă rugăm să revedeți și propunerile formulate de noi prin adresa 724.384/01.11.2007 (anexată, fără răspuns până la această dată):

I) Stabilirea și aplicarea unor reguli generale activității de retrocedare din România:

- a) soluționarea dosarelor de retrocedare să se facă NUMAI în ordinea în care notificatorii au cerut în scris emiterea dispoziției, în baza faptului că dosarele lor sunt complete;
- b) neemiterea de dispoziții / decizii de respingere (respingerea este o nouă nedreptate făcută acestor oameni);
- c) asigurarea de personal suficient și bine remunerat, în pozițiile ce se ocupă de aplicarea legilor retrocedării.

II) Stabilirea unor obiective interne A.N.R.P. (specifice, măsurabile, ancorate în realitate, realizabile, cu termene fixe):

- a) Stabilirea unor **obiective concrete** pentru anul 2008, defalcate pe luni calendaristice, **pe care vi le asumați Dumneavoastră, Vicepreședinții A.N.R.P. și Șefii de servicii**. Exemple de obiective la nivel A.N.R.P. (mai trebuie defalcate și pe servicii):
 - a. Emiterea a 12.000 titluri de despăgubire pe întreg anul 2008, echivalent a 1.000 titluri de despăgubire pe fiecare lună calendaristică. Oricum acest obiectiv este insuficient pe termen lung, pentru că în acest ritm emiterea titlurilor de despăgubire în cele aproximativ 240.000 dosare va dura 20 de ani. Dacă s-ar dori finalizarea activității de retrocedare în următorii 5 ani, ar trebui emise 48.000 titluri de despăgubire anual, respectiv 4.000 titluri lunar, adică de 15 ori mai mult ca în 2007 (atingerea acestui ritm chiar ar fi o performanță managerială);
 - b. Aprobarea de către C.C.S.D. a minim 13.000 evaluări și efectuarea a minim 14.000 evaluări în 2008, respectiv circa 1.100 evaluări aprobate, din cele 1.200 evaluări efectuate lunar. Dacă realizarea acestor obiective necesită **cooptarea de personal suplimentar, conducerea A.N.R.P. este responsabilă de găsirea și angajarea lor;**
 - c. Efectuare a 150 controale la organele centrale și locale de aplicare a Legilor retrocedării, cu prioritate la instituțiile cu rezultate slabe, rămase în urmă sau cu frecvente reclamații;

- d. Analiza în scopul soluționării a 1.500 cereri (dosare) de retrocedare pentru imobile care au aparținut cultelor religioase;
 - e. Analiza în scopul soluționării a 150 cereri (dosare) de retrocedare pentru bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România (O.U.G. 83/1999);
 - f. Analiza în scopul soluționării a 2.500 cereri (dosare) de retrocedare pentru imobile revendicate conform **Legii nr. 9/1998**;
 - g. ...
- b) Stabilirea unei liste de activități concrete și eșalonarea lor în timp, necesare îndeplinirii obiectivelor de mai sus:
- a. Angajări de personal în cadrul A.N.R.P.
 - b. Instruirea personalului propriu
 - c. Inițiative legislative
 - d. Îndrumare metodologică a celor care personal sau ca reprezentanți au legătură cu activitatea A.N.R.P.
 - e. ...

III) Stabilirea, împreună și pentru instituțiile centrale și locale de aplicare a Legilor retrocedării, a unor obiective concrete pentru anul 2008, defalcate pe luni calendaristice, pe care conducerile acestor instituții și le asumă că le vor realiza.

- a) Exemple de obiective la nivel P.M.B.:
 - a. Analiza lunară în scopul soluționării a 750 dosare de retrocedare;
 - b. Emiterea lunară a 500 Dispoziții ale Primarului General.
- b) Exemple de obiective la nivel unei primării de sector din București:
 - a. Afișarea lunară a stadiului soluționării dosarelor de retrocedare pe fond funciar;
 - b. Analiza lunară în scopul soluționării a 50 dosare de retrocedare.
- c) Obiective la nivelul Prefecturii București:
 - a. Efectuarea controlului de legalitate în minim 600 dosare de retrocedare în baza Legii 10/2001;
 - b. ...

Stimată Doamnă Președinte Ingrid ZAAROUR ne așteptăm ca analiza și propunerile noastre să aibă efect și să dispuneți măsuri adecvate pentru urgentarea și îmbunătățirea activității de retrocedare.

Vă solicităm primirea, din partea Dumneavoastră, a unui punct de vedere scris la prezentul material.

Vă mulțumim,

DIRECTOR GENERAL
Cristian VARBAN